

II etap Programu Rozwój Lokalny

Starachowice, 28 stycznia 2020

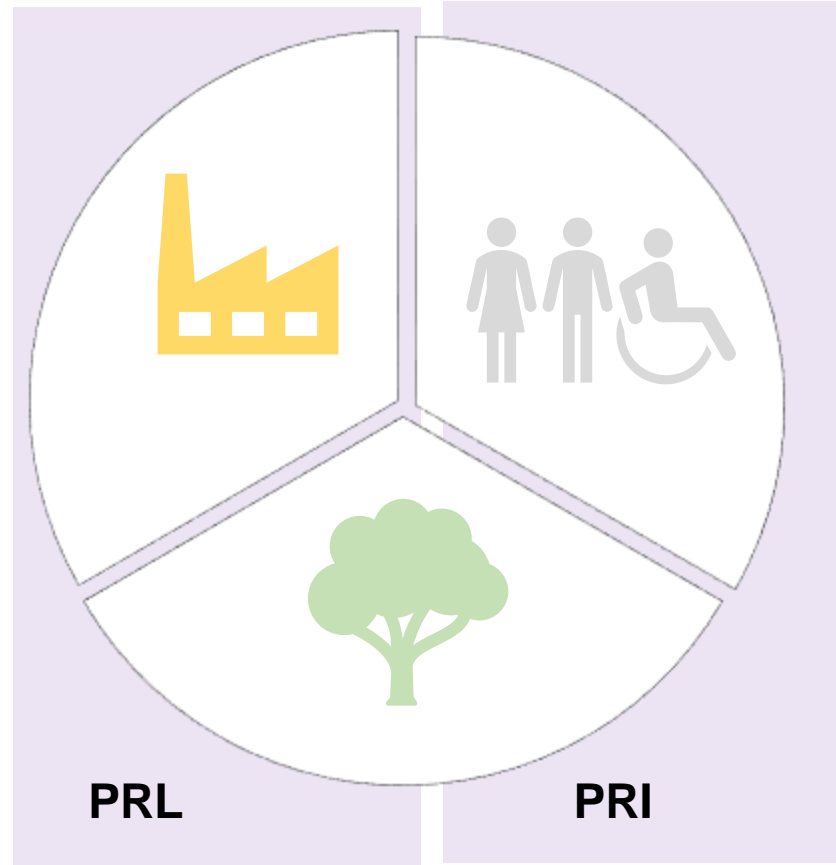
o programie

I ETAP - 213 MIAST

**ZARYS
PROJEKTU**

II ETAP – 54 MIASTA

III ETAP – 15 MIAST

**WDROŻENIE
PRL I PRI**

BUDŻET PROJEKTU: 117,6 MLN EURO

DORADZTWO ZMP

cel programu

Cel: wsparcie małych i średnich miast w wypracowaniu i wdrożeniu przez nie zrównoważonego i systemowego podejścia do rozwoju lokalnego i tym samym do ograniczenia negatywnych zjawisk rozwojowych i podniesienia standardu życia ich mieszkańców

- 1) Zapewnienie pomocy doradczej 54 miastom, wyłonionym przez MFiPR w otwartym naborze, która pozwoli im:
 - a) **znacząco zwiększyć potencjał miast do efektywnego programowania i wdrażania lokalnych polityk rozwojowych,**
 - b) **przygotować wysokiej jakości aplikacje grantowe**
- 2) Wypracowanie oraz upowszechnienie modelu zintegrowanego rozwoju lokalnego w wymiarze terytorialnym, oraz rekomendacji w zakresie rozwoju instytucjonalnego – wśród pozostałych samorządów w kraju.
- 3) Rozwój współpracy bilateralnej między samorządami i instytucjami polskimi a ich odpowiednikami z Państw - Donorów (MF EOG Norwegia i Islandia, oraz NMF)

do 31 VII 2020
kompletna propozycja projektu (KPP)

Program Rozwoju Lokalnego (PRL)

Program Rozwoju Instytucjonalnego (PRI)

szczegółowy budżet

oczekiwania wobec miast od państw darczyńców w III etapie

efekty spotkania

ZESPÓŁ MIASTA

-
-
-
-
-
- ...
-

DORADCY ZMP

- Henryka Korytowska
- Maciej Kolczyński
- Paweł Wojdyłak

zdefiniowanie
uczestników procesu

zdefiniowanie ram
organizacyjnych procesu
przygotowania PRL i PRI

zdefiniowanie działań

ustalenie harmonogramu
procesu

zdefiniowanie ról
uczestników procesu

zdefiniowanie metod
pracy i narzędzi

organizacja pracy

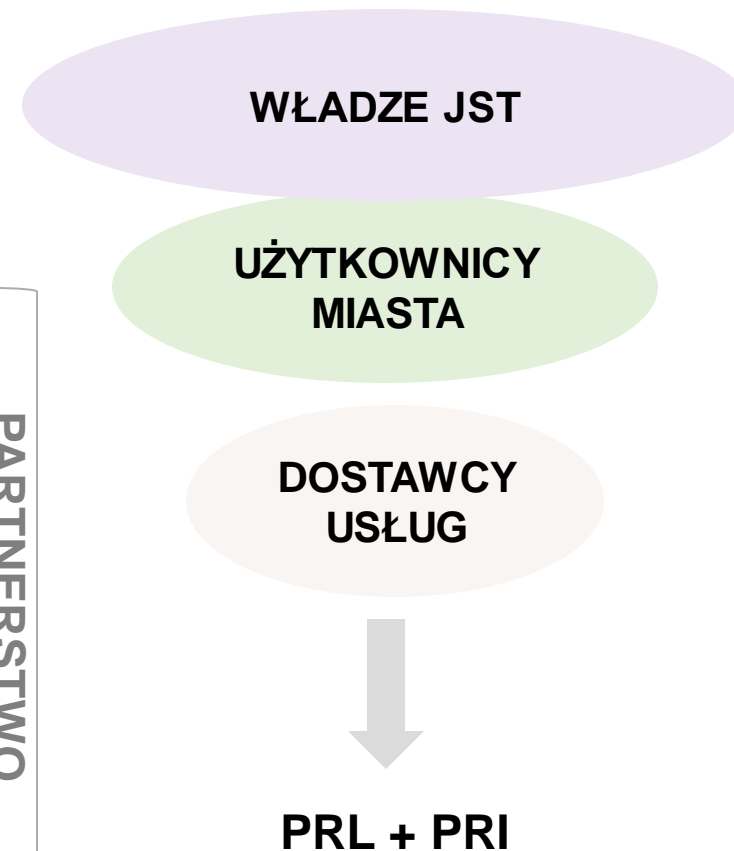

uczestnicy procesu

WŁADZE JST	Prezydent Rada Miasta Kierownicy miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich Pracownicy Urzędu Miasta
UŻYTKOWNICY MIASTA	Mieszkańcy NGO Lokalni liderzy Przedsiębiorcy
DOSTAWCY USŁUG DLA MIASTA	Podmioty gospodarcze NGO Administracja publiczna Samorządy norweskie

PARTNERSTWO

zespół projektowy

podział ról i zadań - propozycja

KOMITET STERUJĄCY (podejmowanie decyzji strategicznych w projekcie, nadzór nad realizacją projektu)

KIEROWNIK ZESPOŁU

- Nadzór i koordynacja realizacji zadań przez zespół projektowy,
- Bieżące zarządzanie projektem,
- Planowanie i ustalenie realnego organizacji procesu i zasad komunikacji.

ZESPÓŁ ROBOCZY

- Organizacja, logistyka procesu
- Przeprowadzenie analizy społeczno-gospodarczej miasta,
- Przygotowywanie debat i konsultacji z partnerami lokalnymi,
- Prowadzenie polityki informacyjnej i komunikacji z partnerami

ZESPÓŁ KLUCZOWYCH SPECJALISTÓW

- Przygotowanie wniosków z diagnozy dla Rady Rozwoju,
- Przygotowanie oceny efektywności strategii i wstępnej propozycji wizji i celów strat.
- Przygotowanie wstępnej propozycji działań kluczowych

ZESPÓŁ KLUCZOWYCH INTERESARIUSZY (NP/ RADA ROZWOJU)

- Ocena wniosków z diagnozy
- Ocena skuteczności strategii rozwoju miasta,
- Uzgodnienie wizji i celów strategicznych,
- Akceptacja ostatecznej wersji PRL/PRI

DORADCY ZMP

- Doradztwo w zakresie analizy sytuacji społeczno-gospodarczej miasta i sformułowaniu wniosków z diagnozy,
- Doradztwo w zakresie przeprowadzenia przez miasto diagnozy stopnia rozwoju instytucjonalnego
 - Doradztwo w dokonania oceny skuteczności dotychczasowej strategii rozwoju,
 - Pomoc w zakresie sformułowania podstawowych obszarów interwencji

zasady współpracy

zakres kontraktu

1. Zespół projektowy
2. Podział zadań, obowiązków
3. Harmonogram projektu
4. Plan komunikacji

korzyści z zawarcia kontraktu

1. Większe prawdopodobieństwo wykonania zadań w określonym w harmonogramie terminie
2. Budowanie wzajemnego szacunku wśród osób wchodzących w skład zespołu projektowego
3. Unikanie niedomówień

Kontrakt powinien mieć charakter umowy dżentelmeńskiej, ale jednocześnie proponujemy aby punkty nr 1-3 zawrzeć w **Zarządzeniu Prezydenta Miasta**.

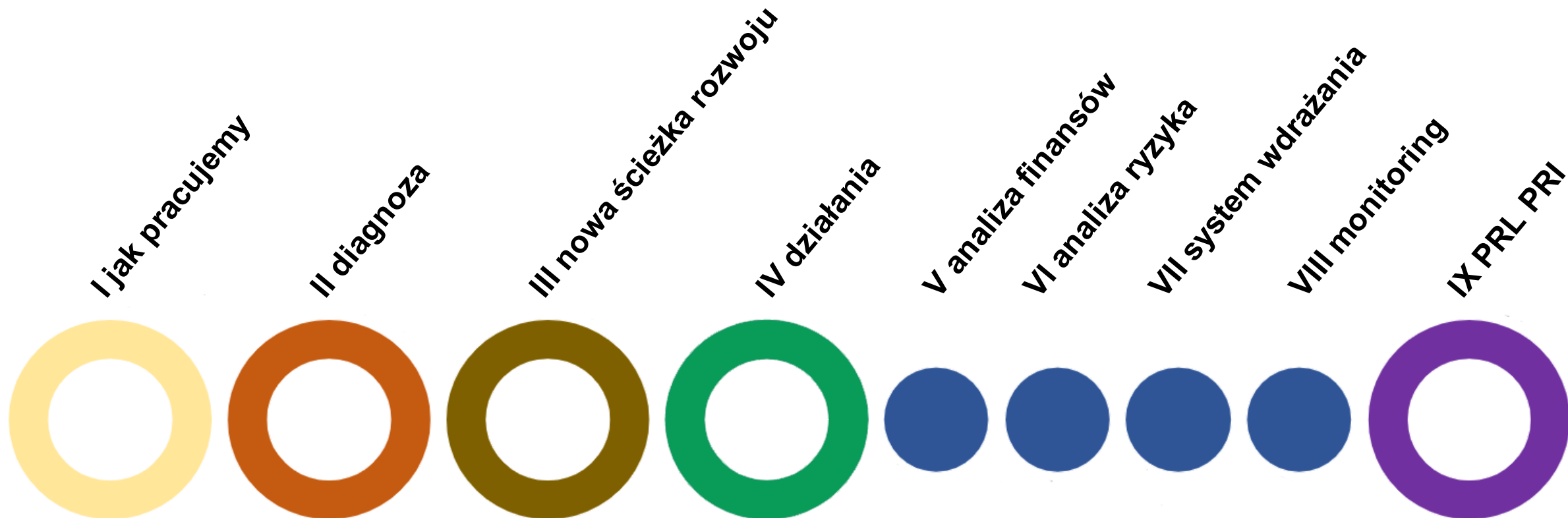
Doradcy moderują proces przygotowania PRL i PRI, proponują konkretne narzędzia, wyjaśniają ich stosowanie, konsultują produkty, wykonują niektóre analizy, ale **nie piszą ostatecznych dokumentów**;

Odpowiedzialność za treść finalnego wniosku (kompletnej propozycji projektu) i jego załączników (PRL i PRI) spoczywa na miastach – wnioskodawcach;

Doradcy pracują podczas wizyt w miastach oraz zdalnie – harmonogram do bieżącego ustalenia z miastem. Zespół lub jego członkowie odwiedzają miasto średnio 3 x w miesiącu, a z członkami zespołu miejskiego są w stałym kontakcie

Doradcy podpisują zobowiązanie do poufności i bezstronności w kontaktach z miastami – nie przekazują ŻADNYCH informacji między 54 miastami !!!

etapy pracy

zasady

Celem procesu przygotowania PRL i PRI jest zbudowanie podstawy pod w pełni zintegrowane podejście do programowania rozwoju miasta.

Do realizacji ww. celu niezbędne jest **zaangażowanie w proces kluczowych partnerów** i włączanie w realizację programu wszystkie dostępne **lokalne zasoby**, przy założeniu podziału kompetencji.

Władze **miasta**, a także dostawcy usług (pracownicy UM, specjaliści, doradcy) biorą udział w analizach i przygotowywaniu rozwiązań dla miasta

Partnerzy lokalni biorą udział w procesie wyrażania opinii i oczekiwań oraz podejmowania decyzji.

13 obligatoryjnych elementów PRL zgodnie z regulaminem

1.
charakterystyka
miasta

2.
diagnoza

3.
cele i potrzeby
rozwojowe

4.
analiza
potencjałów

5.
opis działań

6.
partycypacja

7.
harmonogram

8.
analiza
finansowa PRL

9.
analiza ryzyka

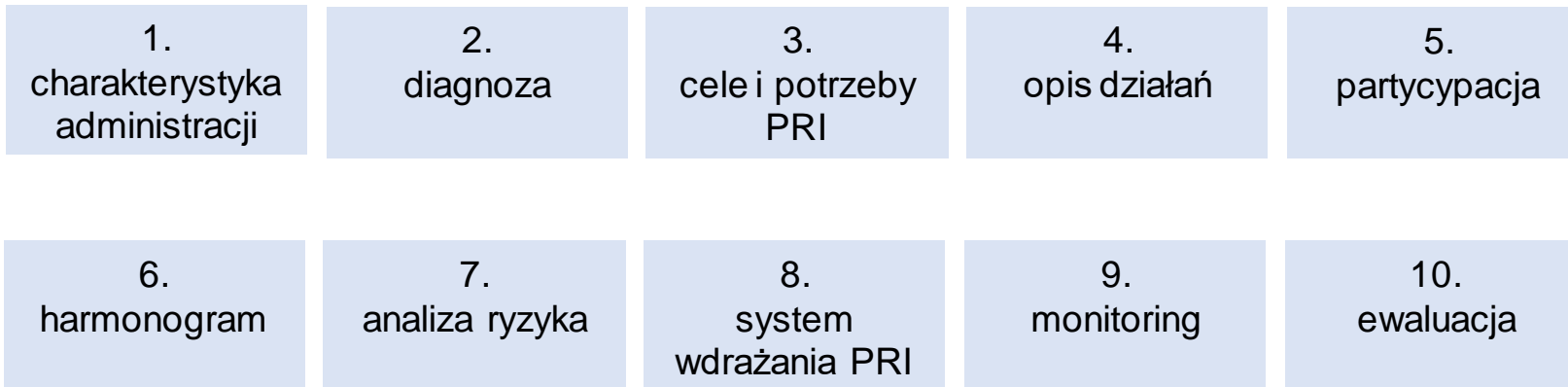
10.
system
wdrażania PRL

11.
monitoring

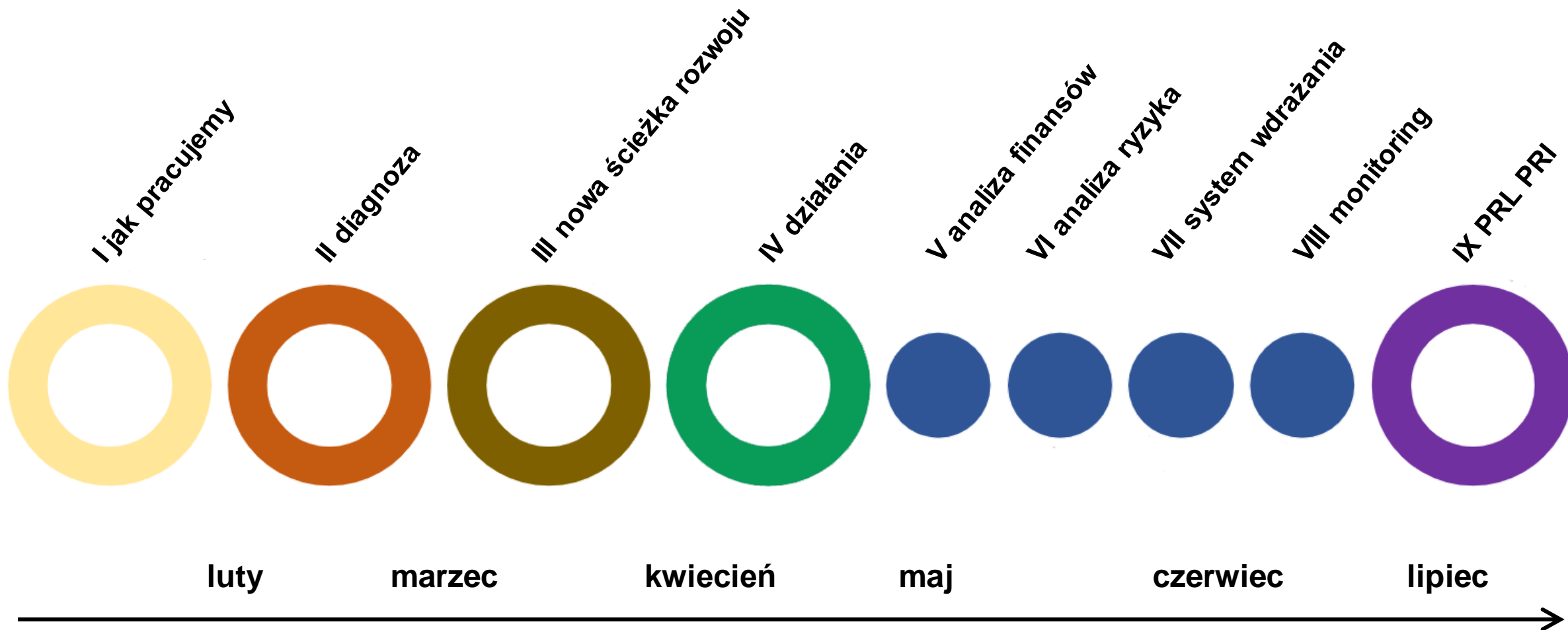
12.
ewaluacja

13.
powiązania PRL
z dokumentami

10 obligatoryjnych elementów PRI zgodnie z regulaminem

oś czasu

II diagnoza działania

Ocena konkurencyjności miasta w oparciu o MRL

Pogłębione analizy obszarów: demografia, rynek pracy, gospodarka, finanse jst, gosp. przestrzenna

Badania młodzieży, przedsiębiorców, mieszkańców; wywiady z liderami i kierownikami instytucji

Mapowanie interesariuszy

Analiza struktury problemów (do Matrycy Logicznej)

Identyfikacja produktów miasta i kluczowych czynników rozwoju

Arkusze diagnostyczne RI i uzupełniona matryca potencjałów i deficytów instytucjonalnych (do PRI)

II diagnoza miasta porównawcze

Starachowice
Grupa porównawcza:
**Gminy Miejskie:
Rdzenie OF miast
subregionalnych (C2)**

Bełchatów	Ciechanów	Głogów	Elk	Gniezno	Inowrocław
Kędzierzyn-Koźle	Ostrowiec Świętokrzyski	Mielec	Lubin	Sieradz	Sandomierz
Racibórz	Piła	Ostrów Wielkopolski	Stalowa Wola	Starachowice	Stargard
Świdnica	Tczew	Tomaszów Mazowiecki	Wodzisław Śląski	Zawiercie	

III nowa ścieżka rozwoju (cele) działania

Potwierdzenie aktualnej lub określenie zmodyfikowanej wizji rozwoju miasta

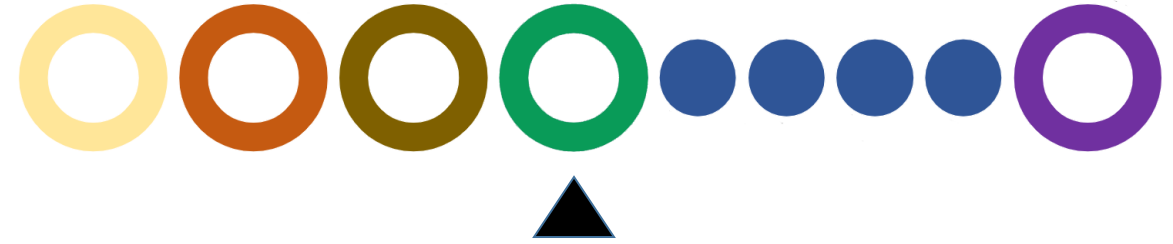
Uzgodnienie strategicznych celów w szerokim procesie partycypacyjnym

Weryfikacja możliwości (scenariuszy) realizacji celów w relacji do słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń

Analiza i weryfikacja struktury celów i rezultatów (do matrycy logicznej)

Uzupełniona matryca potencjałów i deficytów instytucjonalnych (do PRI)

IV działania ujęte w PRL działania

Karta zgłoszenia propozycji działania

Matryca oceny propozycji działania (zgodność z celami rozwoju)

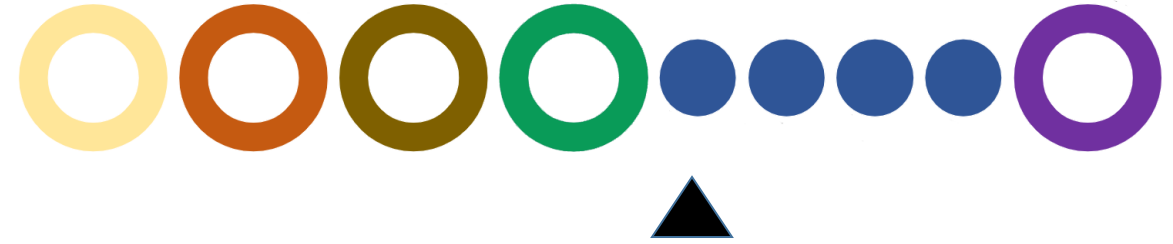
Karta działania

Karta przedsięwzięcia

Matryca logiczna PRL i PRI (wraz z drzewem celów)

Lista Pytań - etap IV

V analiza finansowa działania

Analiza skutków finansowych wybranych/planowanych działań i przedsięwzięć dla budżetu miasta w perspektywie wieloletniej

Analiza ewentualnej dochodowości zaproponowanych działań

Analiza dostępnych źródeł finansowania projektów

Uzupełnienie diagnozy potencjałów i deficytów instytucjonalnych miasta (PRI) o wnioski z etapu V

VI analiza ryzyka działania

Uzgodnienie metody analizy ryzyka

Identyfikacja źródeł ryzyka

Ocena zidentyfikowanych źródeł ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa ich wystąpienia i siły oddziaływania, wyciągnięcie wniosków dla konstrukcji i parametrów planowanych działań i przedsięwzięć

Uzupełnienie diagnozy potencjałów i deficytów instytucjonalnych miasta (PRI) o wnioski z etapu VI

VII system wdrażania działania

Opis podsystemu wdrażania PRL (struktura, relacja, zadania)

Opis podsystemu wdrażania PRI (struktura, relacja, zadania)

Wstępna propozycja harmonogramów PRL i PRI

Usprawnienia wynikające z analizy deficytów instytucjonalnych

VIII monitoring i ewaluacja działania

Określenie harmonogramu i sposobu monitorowania i ewaluacji PRL i PRI w kontekście całego systemu monitorowania i ewaluacji w mieście

Określenie elementów podsystemu monitorowania i ewaluacji: sposobu pozyskiwania danych i ich weryfikacji, katalogu wskaźników, ewentualnie dodatkowych badań opinii

Przygotowanie planu monitoringu

Ostateczne przyjęcie wskaźników do monitoringu (do matrycy logicznej)

Uzupełnienie matrycy potencjałów i deficytów instytucjonalnych (do PRI)

IX PRL i PRI działania

Zebranie i uporządkowanie informacji z dotychczas zrealizowanych etapów procesu, niezbędnych do redakcji PRL i PRI, w kontekście przyjętej struktury dokumentów

Analiza wstępnej wersji projektu wniosku aplikacyjnego oraz jego załączników: PRL i PRI na podstawie listy sprawdzającej

Ostateczna redakcja dokumentów PRL i PRI

narzędzia

ZMP

Narzędzia do badań i konsultacji (ankiety):

- młodzież
- przedsiębiorcy
- kierownicy instytucji publicznych
- liderzy społeczni
- wsparcie przedsiębiorczości
- smart city

Matryca potencjałów i deficytów instytucjonalnych miasta

Narzędzie mapowania interesariuszy

Matryca włączenia interesariuszy

IRMiR

Narzędzie do oceny i podnoszenia wartości nieruchomości

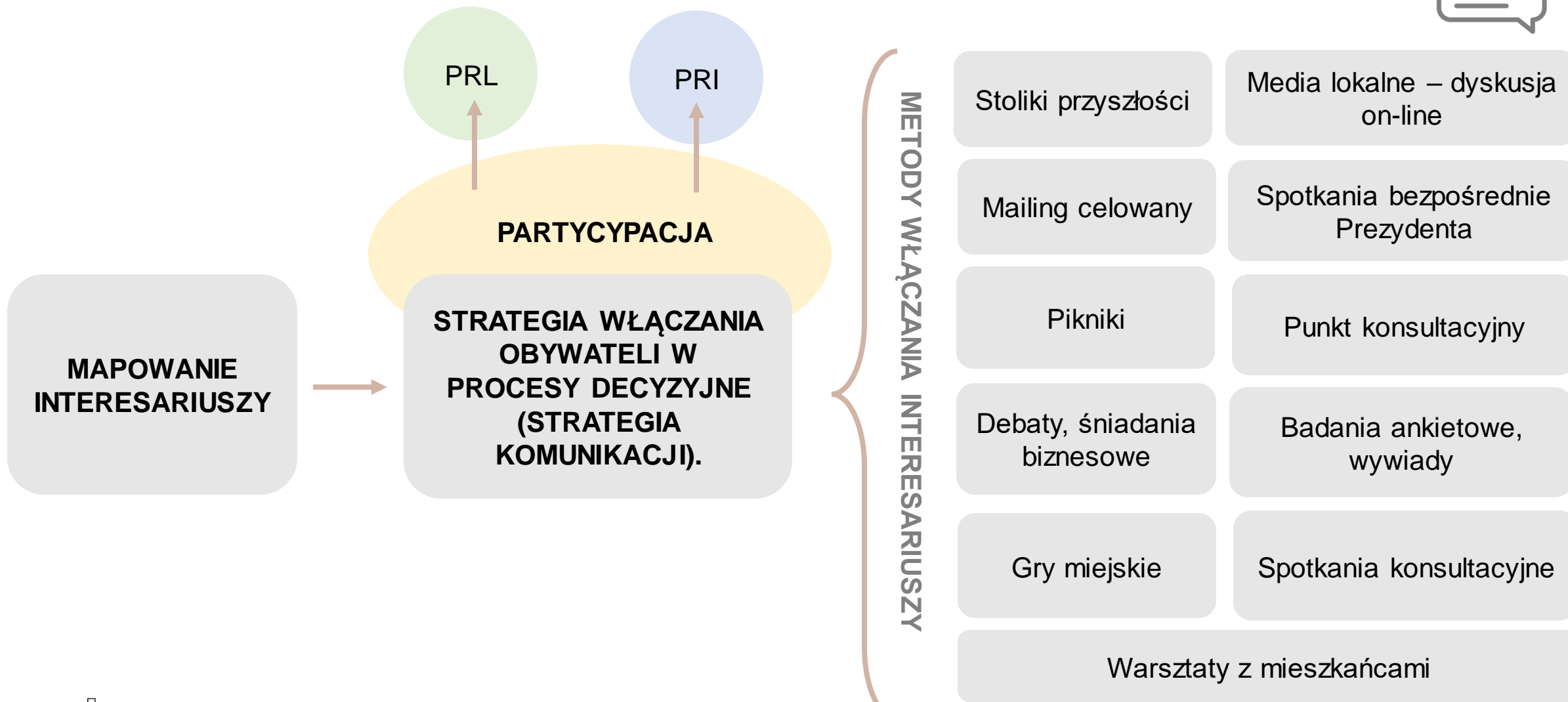
Miejski System Informacji Przestrzennej

OECD

narzędzie samooceny stanu rozwoju instytucjonalnego

plan komunikacji

metody włączania interesariuszy jako element partycypacji

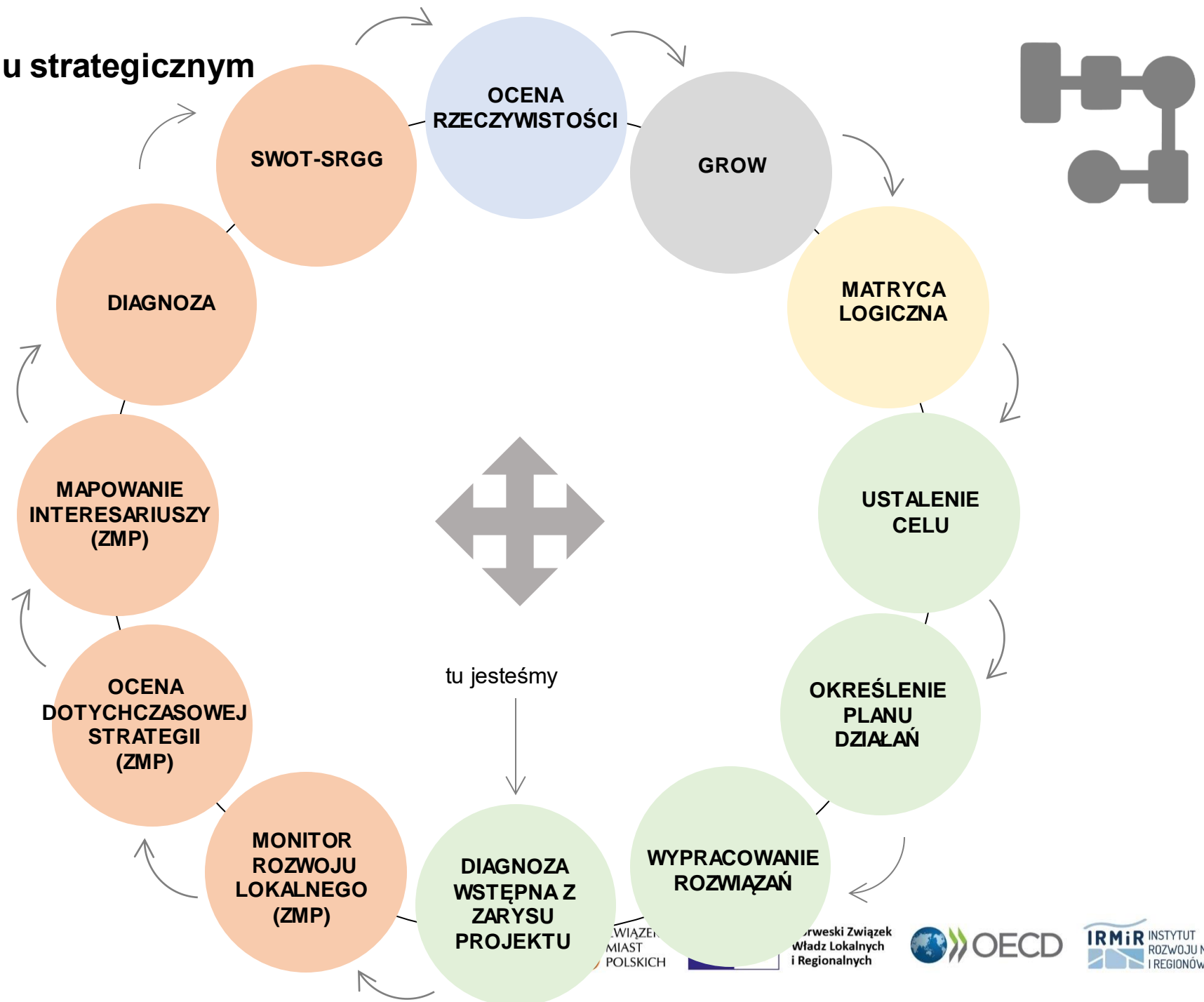

narzędzia ZMP w planowaniu strategicznym

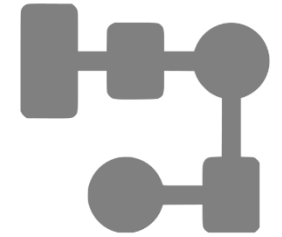
Cel: opracowanie strategii: zdefiniowanie wizji, celów strategicznych i scenariuszy ich realizacji

Cel:

1. Poznanie problemów i wyzwań strategicznych miasta
2. Założenia strategiczne dot. uwarunkowań rozwojowych
3. Zdefiniowanie kluczowych wyborów/modeli strategicznych

rola matrycy logicznej PRL / PRI

Kluczowa w całym procesie jest logika interwencji – poprawność ciągu logicznego od wniosków z diagnozy poprzez proponowane działania do osiągnięcia celów

Logika ta zostanie zweryfikowana za pomocą matrycy logicznej

	opis	wskaźniki	źródła weryfikacji	założenia
cel(e) nadrzędny (ang. goal)		wskaźniki oddziaływania		
rezultaty (korzyści) (ang. outcome)		wskaźniki rezultatu		
produkty (efekty działań) (ang. output)		wskaźniki produktu		
działania (ang. activities)		wkład/środki (tj. potrzebne zasoby/nakłady (osobowe, rzeczowe))	Koszty	
				Warunki wstępne

dotatkowe formy wsparcia

Oprócz bezpośredniego wsparcia doradców, miasta uzyskują wsparcie całego zespołu projektowego **ZMP**, w tym zewnętrznych wynajętych ekspertów - wg potrzeb

ZMP zorganizuje seminaria i warsztaty dla personelu 54 miast – **Forum Rozwoju Lokalnego** i sieci wymiany doświadczeń

IRMIR zapewni **szkolenia kompetencyjne** dla pracowników 54 miast oraz przygotowanie do wdrożenia narzędzi dot. gospodarki nieruchomościami i narzędzi zarządzania danymi do celów monitoringu wewnętrznego

Wsparcie ekspertów **OECD** w zakresie rozwoju instytucjonalnego (narzędzie do samooceny stanu w zakresach kluczowych dla planowania i realizacji polityki rozwoju – narzędzie samooceny)

Szeroka wiedza o funkcjonowaniu **norweskich** samorządów – przygotowanie do zaplanowania współpracy miast w ramach III etapu projektu

Szerokie wsparcie doradcze i szkoleniowe dla 54 miast między momentem złożenia wniosków a rozstrzygnięciem naboru do III etapu

dyskusja o mieście

13:00 – 14:00

sytuacja
materialna
mieszkańców

finanse
lokalne

komunikacja

gospodarka

rynek pracy

usługi
oraz
infrastruktura

bezpieczeństwo

zasób
instytucjonalny

struktura
przestrzenna

edukacja

rewitalizacja

smart city

zasób
mieszkaniowy

środowisko
przyrodnicze

demografia

...

podsumowanie oraz następne kroki

spacer badawczy

1. zapoznanie się ze strukturą przestrzenną miasta i jego głównymi problemami,
2. „poczucie” tkanki miasta,
3. zdobycie wiedzy na temat podejścia Miasta do głównych wyzwań.

mapowanie interesariuszy

warsztat

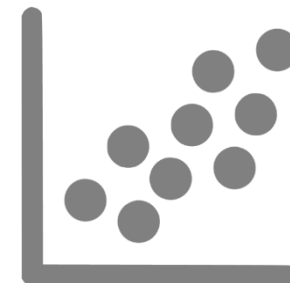
mapowanie interesariuszy

Interesariusze, to podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa, etc.), które w pośredni, bądź bezpośredni oraz realny lub potencjalny mogą mieć wpływ lub być zainteresowanymi sukcesem/porażką projektu/przedsięwzięcia

Mapowanie interesariuszy to technika klasyfikacji i analizy interesariuszy przy pomocy tabeli (**zwanej mapą interesariuszy**) podzielonej na 4 obszary z uwzględnieniem zainteresowania i poziomu wpływu poszczególnych osób na produkt/usługę.

Korzyści

1. Zidentyfikowanie, w jasny i czytelny sposób, osób/instytucji, które są istotne z punktu widzenia opracowywania strategii,
2. włączenie interesariuszy we wczesnym etapie w proces opracowywania strategii, co podnosi stopień jej legitymizacji społecznej i zwiększa wartość merytoryczną dokumentu,
3. ustalenie planu komunikacji i włączania poszczególnych grup interesariuszy w proces opracowania strategii,
4. ułatwienie komunikacji i zarządzania relacjami z interesariuszami w fazie realizacyjnej

mapowanie interesariuszy

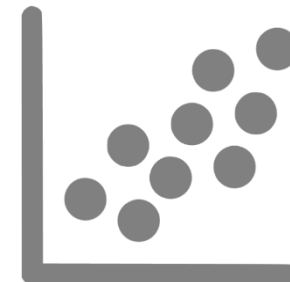
Interesariusze, to podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa, etc.), które w pośredni, bądź bezpośredni oraz realny lub potencjalny mogą mieć wpływ lub być zainteresowanymi sukcesem/porażką projektu/przedsięwzięcia

Dostawcy usług świadczą usługi publiczne lub rynkowe zapewniając ich podaż, a użytkownicy miasta generują na nie popyt.

Dostawcy usług jak i **użytkownicy miasta** mogą być podmiotami publicznymi (tak samorządowymi, jak i rządowymi), prywatnymi lub społecznymi.

Usługi dla mieszkańców mogą być dostępne na terenie miasta i gminy – wówczas mamy do czynienia z dostawcami wewnętrznymi lub poza miastem i wówczas mówimy o dostawcach zewnętrznych.

Użytkownicy wewnętrzni to ci co mieszkają i funkcjonują na terenie miasta i gminy, a **użytkownicy zewnętrzni** to ci którzy mieszkają lub mają swoje siedziby poza miastem i gminą ale korzystają z usług dostępnych w mieście.

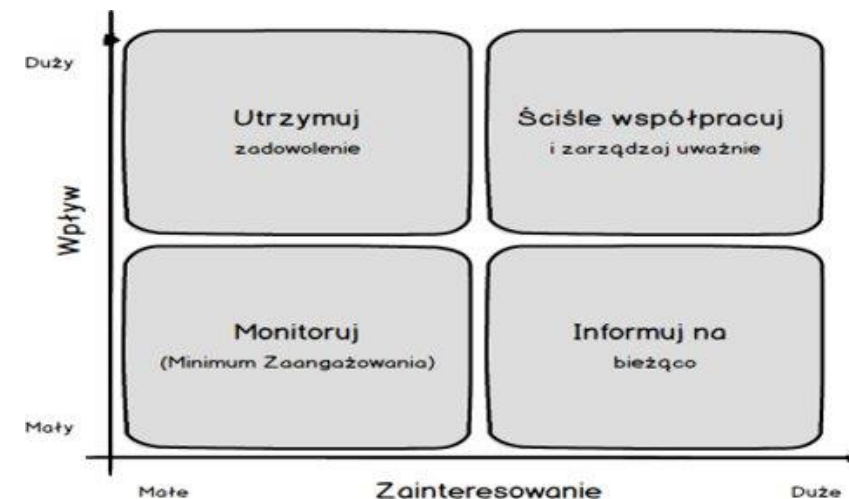
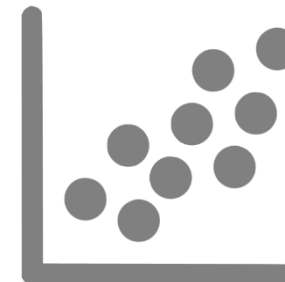
mapowanie interesariuszy

Wpływ:

0 - interesariusz nie ma żadnego wpływu na przygotowanie i realizację programu rozwoju miasta,
10 - interesariusz bardzo silnie oddziałuje na przygotowanie i realizację programu rozwoju miasta.

Oceniając wpływ interesariusza należy uwzględnić i ocenić sumarycznie różne formy wpływu interesariusza:

- Wpływ formalny wynikający z roli regulatora lub egzekutora prawa,
- Wpływ wynikający z autorytetu i pozycji społecznej interesariusza,
- Wpływ wynikający z kompetencji i wiedzy specjalistycznej,
- Wpływ wynikający z posiadanych zasobów materialnych (nieruchomości, urządzenia, kapitał finansowy,)

Zaangażowanie :

0 - interesariusz nie angażuje się w przygotowanie i realizację programu rozwoju,
10 - interesariusz bardzo silnie angażuje się w przygotowanie i realizację programu rozwoju miasta,

Prosimy o wskazanie, czy dany interesariusz występuje na terenie Gminy oraz określenie jego zaangażowania oraz skali możliwości wpływania na rozwój gminy.

Dziękujemy

Zespół doradców ZMP

**Henryka Korytowska
Maciej Kolczyński
Paweł Wojdyłak**

Źródło: https://architektura.muratorplus.pl/realizacje/rynek-miejski-w-starachowicach_6738.html